

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2024
Institution	Det Blå Gymnasium Haderslev
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Jeppe Uldal Kræmmergaard, Jan Zachariasen Ryom, Marianne Lunding
Hold	hhh3c21

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Nyhedsformidling (Jeppe Kræmmergaard).
Titel 2	Selvvalgt værk (Jan Ryom).
Titel 3	Mytebilleder i litteraturen
Titel 4	Sprogets magt i krisesituationer
Titel 5	1800-tallets litterære strømninger
Titel 6	Det moderne Danmark (SO7/DHO)
Titel 7	Skriftlighedsforløb: Essay
Titel 8	Vinkler på virkeligheden

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Nyhedsformidling (Grundforløb fortsat i stamklassen)
<p>Indhold</p>	<p>Dette forløb har fokus på, hvordan begivenheder kan blive til nyheder og indgå i et kredsløb af medietekster, der løbende udvikler sig. Fri og lødig nyhedsformidling har længe spillet en væsentlig rolle for den borgerlige offentlighed, der betragtes som en forudsætning for demokrati. Vi skal ud over den klassiske nyhedsformidling, beskæftige os med overgangen fra gatekeeping til gatewatching samt fake news og hvorledes denne udfordrer den borgerlige offentlighed. Dertil skal vi arbejde med sociale medier og delingskultur. Forløbets progression er altså struktureret således, at den sidste del af forløbet har fokuseret på de moderne og teknologisk nytænkende perspektiver af nyhedsformidlingen. Forløbet skal altså udvikle elevernes viden om kommunikation og styrke elevernes evne til at begå sig i et demokratisk samfund</p> <p>Baggrundsmateriale: (29,5 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Larsen, Ole Schultz "Håndbog til dansk". Systime. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kap. 5.1: Avisjournalistik <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hvad er en avis? ▪ Avistyper. ▪ Stofområder. ▪ Samfundsområder. ▪ De fem nyhedskriterier. ▪ Ydre komposition. ▪ Kilder. ▪ Vinkling. ▪ Avisens genrer. ▪ Nyhedsjournalistik. ▪ Meningsjournalistik. ▪ Fortællende journalistik. ▪ Servicejournalistik. ▪ Indre komposition. ▪ Det journalistiske sprog. ▪ Fake news og clickbait. ▪ Analysevejledning til nyhedsjournalistik (https://hbdansk.systime.dk/?id=p217) ▪ Analysemodel til podcasts (https://indidansk.dk/podcast) <p>Primærlitteratur: (90,58 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Herman Bang: Branden, 1884. ▪ Weekendavisens artikel <i>Da masseorderen mødte Jesus</i> af Knud Brix (15. januar 2020) (https://www.weekendavisen.dk/2020-3/samfund/da-masseorderen-moedte-

[je-
sus?fbclid=IwAR38zeMM5r1U3MFJwwA9eSOEvmOgw08idJXuTwyl6mvg3rQDMr-
o52TS80\)](https://www.dr.dk/nyheder/indland/2021/09/11/2021-09-11-18-30-DR-TV-AVISEN)

- Politikens digitale fortælling ” Borgerkrigen er slut – men i Colombias bjerge er freden farlig” (<https://politiken.dk/udland/art5998811/Borgerkrigen-er-slut-%E2%80%93-men-i-Colombias-bjerge-er-freden-farlig>) af Lise Josefsen Hermann, datoen for offentliggørelsen er ukendt
- Afsøgning af BT's hjemmeside (www.bt.dk - søgen efter clickbait)
- DR's podcast Dronekrigeren, afsnit 1:9 (<https://www.dr.dk/lyd/p1/dronekrigeren/dronekrigeren-1-9>)
- DR's podcast Dronekrigeren, afsnit 2:9 (<https://www.dr.dk/lyd/p1/dronekrigeren/dronekrigeren-2-9>)
- DR's podcast Dronekrigeren, afsnit 3:9 (<https://www.dr.dk/lyd/p1/dronekrigeren/dronekrigeren-3-9>)
- Sketch fra DR P3 ”Ondt i røven” (fake news) (<https://www.youtube.com/watch?v=uqNbIVbG2R8>)
- Sketch fra DR P3 ”Robotter som politikere” (fake news) (<https://www.youtube.com/watch?v=j1qAU9wm0jE>)
- Fake news-hoax på TV2 Lorry om natklubben Eye Candy (<https://www.youtube.com/watch?v=fRxE9VQYvDk>)
- Uddrag af DR's nyhedsprogram Deadline med statistiker Hans Rosling om nyhedsmediernes fordrejning af virkeligheden, sendt første gang 2. september 2015
- Den første TV-avis fra DR i 1965 (<https://www.youtube.com/watch?v=og29LKxi0Vs>)
- Den første TV-avis fra DR i farver i 1978 (<https://www.youtube.com/watch?v=sF7vDbpb WE>)
- DR's TV AVISEN fra den 11. november 2021, klokken 18:30
- DR-programmet TV!TV!TV! om Nyhedsdækning (2011)
- TED Talk: Eli Pariser om *filterbobler* [https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles?language=d
a#t-477346](https://www.ted.com/talks/eli_pariser_beware_online_filter_bubbles?language=da#t-477346)

Danskfagligt værk:

- September 2021-udgaven af nyhedsmediet *Verdens Bedste Nyheder* (Udleveret i papirudgave til eleverne og bearbejdet i en skriftlige opgave om konstruktiv jour-

	nalistik versus konventionel journalistik)
Omfang	18 moduler. 120,05 sider + værk.
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne har arbejdet med følgende faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt ▪ demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge ▪ anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, ▪ kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere ▪ analysere og vurdere ikke-fiktive tekster ▪ perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge ▪ demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger ▪ navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation ▪ demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Eleverne har arbejdet med følgende kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge ▪ mangfoldige litterære genrer ▪ billeder, film og øvrige multimodale tekster ▪ sagtekster, herunder journalistik. ▪ digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier ▪ danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder ▪ litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder ▪ litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Kortfattet oversigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasseundervisning. ▪ Pararbejde. ▪ Fremlæggelser. ▪ Skriftlige øvelser. ▪ Digitale afrapporteringsformer.

[Retur til forside](#)

Titel 2	Selvalgt værk		
Indhold	Navn	Genre	Værk
	1 Ahmad Mustafa Assi	Science fiction	De Hvide Mænd
	2 Altin Lepia	Eventyr	Den grimme ælling (<i>ikke et værk. jty</i>)
	1 Anna Holm Rasmussen	Krimi	Dig og mig ved daggry.
	2 Anne Gravesen Byriel	Krimi	Du skulle være gået
	4 Camilla Asta Nissen	Fantasy	Skammerens Datter
	3 Daphne Paola Gutierrez Contreras	Krimi	Kvinden i buret
	4 Emil Holmgaard Jensen	Krimi	Onsdag aften lige før otte
	3 Emma Sofie Gaedt Jensen	Science fiction	De hvide mænd
	3 Esther Thode Loft	Fantasy	Skammerens Datter
	1 Givara Al-Hadidi	BASKET	IGHHHH, Den er er så god
	2 Jeppe Aagaard Wedel	Fantasy	Dæmonernes pik
	1 Klara Marie Hommelhoff Schmidt	Krimi	Du skulle være gået
	2 Louis Sejer Strodthoff	Krimi	Koldt Blod - de forsvundne børn
	4 Louise de Jong	Science fiction	De sorte mænd
	3 Maria Wielandt Baltzer Pedersen	Krimi	Dig og mig ved daggry
	4 Mathias Ellegaard Gram	Krimi	Savnet
	1 Matilde Lund Jensen	Krimi	Dig og mig ved daggry
	4 Mikkel Schack Steenberg		Cyka, State.
	1 Mille-Maj Balleby Thomsen	Science Fiction	De Hvide Mænd

	2 Morten Feldstedt	Krimi	Kastanjemanden
	3 Mustapha Khaled Mustapha	Roman	<i>Krig og fred</i>
	4 Nhi Tran Ngoc	Fantasy	Skammerens datter
	2 Nour Chahrouk	Science fiction	De hvide mænd
	3 Poul Henrik Jørgensen	Science fiction	Djævelens Hule
	4 Signe Blom	Science fiction	Divergent (<i>ikke dansk. jry - det var en ups'er, sorry jan. Ok :) Kom igen næste gang</i>)
	1 Sofie Boysen Ebsen	Krimi	“De skulle være gået”
	2 Tobias Riis Nielsen	Krimi	“Kadaverjagt”
	4 Trine Gräber Kiil	Science fiction	De hvide mænd
	3 Trond Friis Rasmussen	Krimi	Koldt blod 1 - De forsvundne børn
Omfang	8 moduler.		
Særlige fokus-punkter	Faglige mål: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Analysere og fortolke ikke-fiktive tekster. Kernestof: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Litterære genrer. ▪ Værklæsning. 		
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændig værklæsning afsluttet med en boganmeldelse.		

[Retur til forside](#)

Titel 3	Mytebilleder i litteraturen
<p>Indhold</p>	<p>Forløbet "Mytebilleder i litteraturen" har fokus på myternes betydning for Myter har altid haft en speciel placering inde for skønlitteraturen. De giver associationer til mange sider af menneskers liv. Genrens særlige kendetegn og kvalitet er, at mange myter beskæftiger sig med livsnære problemer, temaer og moralske værdier, som også er centrale for nutidens mennesker.</p> <p>Også i dag skrives nye tekster med udgangspunkt i de gamle myter og disse dukker op i voksenlitteratur, film, computerspil osv. Ligeledes indgår mytiske allusioner som centrale motiver i litteraturen, da de er konstante, forstået således, at de behandler almenmenneskelige grundvilkår. Myter udgår en rigdom af inspiration for litteraturen og bidrager til at lukke tekstforståelsen op i mange henseender. Dette, da myter rummer en fælles erfaring kredsende omkring overmod, aggression, kærlighed, narcissisme og ikke mindst overgangen fra barn til voksen.</p> <p>I dette forløb er der løbende implementeret mindre skriveøvelser knyttet til analysen af skønlitteratur.</p> <p>Baggrundsmateriale: (54,9 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Larsen, Ole Schultz "Håndbog til dansk". Systime (24,7 sider) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kap. 3: Litteratur (3.1 - 3.5). ▪ Møller, Kirsten 2005. "Eventyr i dansk". Systime (13 sider) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Side 8-15: Eventyrets udvikling. Fra folkeeventyr til fantasy. ▪ Jacobsen, Jørn og Ole Benn 1999. "Mytemotiver i dansk litteratur". Systime (10 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Side 7-9: Indledning. ▪ Side 11-13: Kap. 1: Altings ulidelige klarhed. ▪ Side 101-104: Kap. 4: Veritas og Vanitas – Sandhed og forfængelighed. ▪ I-bog: Litteraturens huse. Systime (3,2 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kap. Oversigter. <p>Motivlinjeoversigt: Fra barn til voksen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ I-bog: Textanalyse: Kap. At analysere fiktionstekster. Systime (4 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eventyr (Eventyr og Folkeeventyr). <p>Skønlitteratur: (72, 4 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mytemotiver i dansk litteratur: 1. Mosebog kap 2 og 3. Om syndefaldet (2,1 sider). ▪ Aidt, Naja Marie: "Den blomstrende have", 1993 (5 sider). ▪ Charles Perrault: "Den lille rødhætte", 1697 (2 sider). ▪ Martin A. Hansen: "Paradisæbler", 1953 (6 sider). ▪ Karen Blixen: "Ringene", 1958 (5,5 sider). ▪ H.C. Andersen: "Den lille havfrue", 1837 (23 sider). ▪ Folkeviser: Germand Gladensvend (1,6 sider).

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knud Holst: "Hed august" (5 sider – forkortet udgave). ▪ Mytemotiver i dansk litteratur: Af Ovids "Forvandlinger" Narcissus og Ekko. Om Narcissusmyten (5 sider). ▪ H.C. Andersen: "Kejserens nye klæder", 1837 (2 sider). ▪ Brødrene Grimm: "Snehvide" (8 sider). ▪ Mette Thomsen: "Plastic", 1995 (4,2 sider). ▪ Peter Seeberg: "Patienten", 1962 (3 sider). ▪ Værk: H.C. Andersen: Eventyr fortalte for børn, 1837. (Indeholder Kejserens nye klæder og Den lille havfrue). Billeder: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Michelangelo: "Adam og Eva uddrives fra Paradiset", 1508-1512. ▪ Henry Heerup: "Paradisets have", 1945 Reklamer, klip og film: (49,86 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kortfilm: Skylapjenta – Little miss eye-flap: (4,2 sider) https://www.youtube.com/watch?v=r3cGebF5PKM ▪ Doritos Adam and Eve Super Bowl 2011: (0,1 sider). https://www.youtube.com/embed/V4kePd-yeT8?rel=0%22%3Ehttp:// ▪ Smirnoff The Apple Bite TV Commercial 2014: (0,42 sider). https://www.youtube.com/watch?v=ZIOghBSE_zg ▪ Axe Excite: I andělé podlehnou 2011: (0,8 sider) (https://www.youtube.com/watch?v=NA7emTkPmDc) ▪ Narcissus myten 2015: (0,9 sider). https://www.youtube.com/watch?v=YFNXfyrdmF8 ▪ Echo and Narcissus: Greek mythology - See U in History (Fixed) 2018: (1,8 sider). https://www.youtube.com/watch?v=9uMVPA2Vwh8 ▪ Film: Red Riding Hood, 2011 (41,6 sider). Artikler: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wind-Friis, Lea: "Vi bliver mere og mere forelskede. I os selv", Politiken 18. november 2016 (3 sider).
<p>Omfang</p>	<p>Ca. 20 moduler 180,1 sider.</p>
<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p>I alle kulturer har man fortællinger om at blive voksen. Når barnet bliver voksen, er det ikke længere naivt, uskyldigt og uvidende. Nu kræves der af den voksne, at han eller hun kan være ansvarlig, træffe de rigtige valg, skelne mellem rigtigt og forkert. I de fleste kulturer er overgangen fra barn til voksen forbundet med opdagelsen af det andet køn og seksualiteten. Det første møde er forbundet med mystik, længsler, forventninger og frygt. Hvordan skal det gå? Hvem bliver jeg til bagefter? Der er måske noget farligt ved at træde ind i de voksnes verden.</p>

	<p>Mange fortællinger handler om at miste sig selv. Eleverne lærer i dette forløb om grundlæggende værktøjer til analyse af især fiktive tekster. De begreber, eleven skal have styr på, er motiv, tema, fortæller, synsvinkel, person- og miljøkarakteristik, samt hvordan disse danskfaglige begreber kan bruges til at lave en samlet fortolkning af en tekst. I den forbindelse skal begreberne intertekstualitet og perspektivering også i spil.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne lærer at udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. ▪ Eleverne anvender forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst. Herunder redegøre, kommentere, vurdere og reflektere. ▪ Eleverne analyserer og fortolker fiktive tekster. ▪ Eleverne perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile sammenhænge. ▪ Eleverne demonstrerer kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne demonstrerer viden om og reflekterer over fagets identitet og metoder. Herunder begreber som motiver, konflikter, personkarakteristik, miljøkarakteristik, kompositionsanalyse, fortælle teknik, fremstillingsformer, sproglige virkemidler. ▪ Eleverne får kendskab til alsidige litterære genrer og beskæftiger sig med tekster der har betydning for dansk, nordisk eller europæisk kultur og tankegang. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Danske tekster fra centrale litteraturhistoriske perioder. ▪ Mindst én tekst af H.C. Andersen, Karen Blixen, Martin A. Hansen og Johannes V. Jensen. ▪ Et værk. ▪ En norsk tekst på originalsprog. ▪ Litteraturanalytiske begreber og metoder.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Læreroplæg i form af præsentationer og oversigter. ▪ Gruppearbejde med arbejdsopgaver, der skal træne elevernes selvstændighed. Her skal fokus også være på dybdelæsning. Underviser har rollen som opgavestiller og respons giver. ▪ Korte skriveøvelser, der skal bidrage til eleverne skriftlige formåen. ▪ Pararbejde, der skal gøre eleverne stærke i små hurtige dialoger. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kreative arbejdsformer: Hvor især skriftligt arbejde inkorporeres. Eleverne skal producere tekster, eksempelvis ved små opgaver og IT (Mundtlig gennemgang i plenum. Hvor eleverne skal formidle, konkludere, kritisere og perspektivere. Underviser fungere som ordstyrer og strukturformidler under klassesdiskussion.

Titel 4	Sprogets magt i krisituationer
Indhold	<p>Hvordan kommer man igennem med et budskab, og hvordan kan man få andre til at overtage ens gode argumenter? Kender man svaret på det, er man godt stillet i vores del af verden, hvor mange vigtige beslutningsprocesser bestemmes af dem som et flertal synes har de bedste argumenter. Når en taler eller en skribent arbejder på at skabe overbevisende kommunikation, benytter han eller hun retorik. Det vi også kalder talerkunst. Faget retorik beskæftiger sig i dag med hensigtsmæssig kommunikation, altså den kommunikation der passer til tiden og stedet og formår at virke på den måde som afsenderen har tænkt. Når man i en tale eller på skrift vil forsøge at påvirke andre, er det vigtigt at gøre sig klart hvordan det er, man ønsker at påvirke.</p> <p>Inden for markeds kommunikation er det, som navnet siger, al den kommunikation der foregår på et marked, altså i forbindelse med køb og salg af varer og tjenesteydelser, der er omdrejningspunktet. Den er speciel derved at den foregår mellem virksomheder og enkeltpersoner. Når en virksomhed har fundet ud af hvilken kontekst den gerne vil præsentere sit produkt i, skal den udforme en konkret markedsføringsstrategi, det vil sige en måde at kommunikere på. En typisk form for markeds kommunikation er reklamen.</p> <p>Baggrundsmateriale: (74,9 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ I-bog: Ind i sproget hhx (4,8 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 6: Sproghistorie. <ul style="list-style-type: none"> • Sprog fra tidernes morgen. • Fra fællesnordisk til moderne dansk. • Træk fra engelsk sproghistorie. ▪ I-bog: Grundbog til retorik, Systime (4,3 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 8: Argumentation i den politiske debat. <ul style="list-style-type: none"> • Framing og newspeak. • Hvilke konsekvenser har brugen af framing og newspeak. • Ændret politisk debat. ▪ I-bog: Håndbog til dansk, Systime (43,6 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 4: Sprog. <ul style="list-style-type: none"> • 4.1: Ordenes betydning. • 4.2: Sproglige billeder. • 4.3: Sproglige figurer. • 4.9: Retorik. • 4.10: Argumentation. • 4.11: Diskursanalyse. • 4.12: Kommunikationsanalyse – sproghandlinger. ▪ I-bog: Textanalyse (3,7 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ At analysere visuelle medietekster. <ul style="list-style-type: none"> • Kropssprog

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ I-bog: Det sproglige i dansk (1,3 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 7: Modersmål, andetsprog, fremmedsprog ▪ I-bog: De korte medieformater, Systime (17,2 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel: Kampagnespottet. ▪ Kampagnespottet som format. ▪ Kampagnetyper. <ul style="list-style-type: none"> • Reklamekampagnen. • Den politiske kampagne. • Oplysnings- og informationskampagne. • Produktionsform og målgruppe. <p>Tekster: (22,70 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ AaB mod østjysk luftwaffe, uddrag (Nordjyske Stiftstidende d. 12/8 2012). ▪ Oehlenschläger: Fædrelandssangen (1819). ▪ Boligannonce: Z-huset Aarhus. ▪ Eksperter: Nu skal Løkke frem på banen (BT 07 juni 2015). ▪ George W. Bush's tale til nationen ang. World Trade (11. september 2001). ▪ Kasper Fogh: Løkke er kongen af new-speak (6. oktober 2016) ▪ Lars Løkke Rasmussen: Tale efter terrorangrebet i Paris (15. november 2005 – to uddrag). ▪ Stoltenberg: Mindehøjtidelighed i Oslo (24. juli 2011). ▪ Karl Ove Knausgård: Fienden er følelsen af maktesløshet (02. september 2017). ▪ Mette Frederiksens demonstrationstale ved Ruslands invasion af Ukraine (Februar 2022). ▪ Peder Meisner: Socialt udsatte. Julen varer – desværre – mindst til påske (25. december 2022). <p>Dokumentarer, film, reklamer, YouTube: (87,22 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokumentar: Kampen om Sproget: Magtens sprog, Dr2 2011 (8,4 sider). ▪ Dokumentar: Amerikanske taler, der ændrede verden, DR.dk (25 sider). ▪ Dokumentar: Before the Flood, National Geographic (40 sider). ▪ Youtube: Djämes Braun: Jeg kigger på fugle (1,8 sider) - https://www.youtube.com/watch?v=_xAjt64AoD0 ▪ Mads og monopolet, udvalgte dilemmaer (10 sider). ▪ YouTube: Nature is speaking – (1,16 sider) https://www.youtube.com/watch?v=rM6txLtoaac&list=RDCMUCam5sCp6mzGBcn8ZBB2RBJg&start_radio=1&rv=rM6txLtoaac&t=7 ▪ YouTube: Vi er på børnenes hold – (0.86 sider) https://www.youtube.com/watch?v=OgAz_h6u60E <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ordnet.dk <ul style="list-style-type: none"> ▪ Værk: Selvvalgte kampagner (analyseret og med tilhørende oplæg foran klassen).
Omfang	16 lektioner 185,08 sider + kampagnerne, hvor der ikke er talt sider.

<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Med udgangspunkt i diskussionen af, hvorvidt sprog er magt har dette forløb fokus på sproget betydning i alsidige situationer. Herunder krisesituationer. Vi starter i det grundlæggende niveau, hvor der arbejdes med betydningen af ordenes denotation og konnotation samt semantiske felter. Herfra beskæftiger forløbet sig med sproglige billeder og figurer. Efter arbejdet med den sproglige dimension på ordniveau, går vi i dybden med retorikken. Herunder de tre taletyper, ciceros pentagram samt appellformerne. I forlængelse heraf er argumentationen omdrejningspunktet, hvor der anvendes Toulmins argumentationsmodel i den udvidede form. Her er der stor fokus på argumenttyperne, så eleverne lærer at skelne disse fra hinanden og vurdere deres validitet. Som afslutning på den sproglige dimension rundes af med diskursanalyse. Som opsamling på forløbet arbejdes med en selvvalgt kampagneanalyse, hvor de sproglige analysedele skal inkorporeres. Dette foregår som gruppearbejde med fremlæggelser.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne skal udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. ▪ eleverne skal demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminolog. ▪ Eleverne skal demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge. ▪ Eleverne skal anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere. ▪ Eleverne skal analysere og vurdere ikke-fiktive tekster. ▪ Eleverne skal perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dansk sprog, herunder sproglig variation og sprog anvendt i private, faglige og professionelle sammenhænge. ▪ Mangfoldige litterære genrer. ▪ Billeder, film og øvrige multimodale tekster. ▪ Sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, kommerciel kommunikation og øvrige erhvervsrelaterede tekster. ▪ Digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier. ▪ Et værk. ▪ En norsk tekst på originalsprog. ▪ Sproganalytiske begreber og metoder. ▪ Sproghistorie.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasseundervisning med lærer som oplægsholder og ordstyrer. ▪ Virtuel undervisning på Teams. ▪ Gruppearbejde både i klassen og på Teams. ▪ Mindre øvelser, som træning til forståelse af danskfaglige begreber. ▪ Skriftligt arbejde i form af afleveringer og mindre skriveøvelser. ▪ Proces- og formidlingsorienterede projekt med fremlæggelse.

[Retur til forside](#)

Titel 5	1800-tallets litterære strømninger
Indhold	<p>Forløbet tager udgangspunkt i Romantikken. Romantikken får sin opblomstring i 1800-tallet efter en periode, hvor Danmark har forsøgt at forholde sig neutralt i forhold til de krige, der blev udkæmpet omkring år 1800. Under Napoleonskrigen lider Danmark store nederlag. I 1801 tabte Danmark det berømte søslag, som kaldes "Slaget på Reden". Senere i 1807 kom englænderne tilbage og sønderbombede København og stjal den danske flåde. Krigen mod England medførte stor ustabilitet i landet med høj inflation, så prisen på varer steg og steg. I 1813 må Frederik den 6. erklære den danske stat bankerot, og i 1814 underskrev kongen en fredstraktat, som indebar, at Danmark mistede Norge til Sverige. Perioden forsøger at skabe en bevidsthed om grænser og en national kultur, sådan at befolkningerne ville opleve en fællesskabsfølelse for landet. På den måde opstod ideen om det nationale. Man fik altså en forestilling om, at de nationale kulturer, staten, kirken og folket skulle dyrkes og beskyttes mod det fremmede.</p> <p>Herfra bevæger forløbet sig videre til den litteraturhistoriske periode Det Moderne Gennembrud, hvor fokus rettes mod naturvidenskab og teknologi, det politiske og sociale samt kønspolitiske spørgsmål. Litteraturen skal sætte samfundet til debat. Ved at belyse samfundsmæssige problemer i fiktionen kunne danske borgere blive mere oplyste og ligestillede. Litteraturens funktion skulle altså ændres; forfatterne og kunstnerne skulle ikke længere hylde og rose fædrelandet, kærligheden til Gud og naturen. Nu skulle fokus i stedet være på alle de samfundsmæssige mekanismer, som forhindrede mennesket i at leve frit. Måden at gøre det på var at skrive <i>realistisk</i>. Litteraturen skulle beskrive verden, som den var med alle dens uretfærdigheder og dårligheder. Alt skulle afsløres – der skulle ikke forskønnes og idylliseres som i Romantikken.</p> <p>Baggrundsmateriale: (48,2 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ I-bog: Litteraturhistorien på langs og på tværs (Systeme 13,6 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 5. 1800-1870: Romantikken. <ul style="list-style-type: none"> • Romantikkens samfund: fra enevælde til demokrati. • Livssyn. • Nyplatonisme og Schack Staffeldt. • Universalromantik: Adam Oehlenschläger og H.C. Andersen. • Den religiøse digtning: NSF Gruntvig. • Nationalromantikken i Danmark. • Biedermeier og poetisk realisme. ▪ Kapitel 6. 1870-1890: Det moderne gennembrud (20 sider). <ul style="list-style-type: none"> • Det moderne gennembruds samfund. • Livssyn og syn på litteraturen. • Skrivestil og sprog. • Det moderne gennembruds genrer. • Det moderne gennembruds temaer: køn, klasse og kirke.

- I-bog: Litteraturens veje (Systeme 14,6 sider).
 - Kapitel 6: Romantikken:
 - Romantikens filosofi.
 - Steffens forelæsninger.
 - Universalromantikken.
 - Kapitel 8: Det moderne gennembrud:
 - Sammenbrudslitteratur.
 - Amalie Skram.
 - Værdisammenbrud.

Tekster: (118,23 sider).

- Schack Staffeldt: Indvielsen, 1804 (0,3 sider).
- Adam Oehlenschläger: Morgenvandring, 1805 (3 sider).
- H.C. Andersen: Klokken, 1845 (4 sider).
- H.C. Andersen: I Danmark er jeg født, 1850 (1 side).
- Grundtvig: Danmarks Trøst, 1820 (1 side).
- Adam Oehlenschläger: Fædrelandssang, uddrag, 1819 (1 side).
- Adam Oehlenschläger: Guldhornene, 1802 (2 sider).
- Richard Dybeck: Du gamla, Du fria,, 1844 (0,3 sider).
- Bjørnstjerne Bjørnson: Ja, Vi elsker dette landet, 1859 – 1868 (1,2 sider).
- Blicher: Sildig Opvagen, 1828 (16,3 sider).
- George Brandes: Indledning til emigrantlitteraturen, 1872 (2,5 sider).
- Herman Bang: Irene Holm, 1890 (9 sider).
- Herman Bang: Frøkenen, 1883 (5,5 sider).
- J.P. Jacobsen: To verdener, 1879 (3,3 sider).
- Pontoppidan: Nådsensbrød, 1887 (4,9 sider).
- Martin Andersen Nexø: Lønningsdag – en idyl, 1900 (3 sider).
- Amalie Skram: "Professor Hieronimus", 1895 (4 sider).

- Værk: Henrik Ibsen: Et dukkehjem, 1879 (56,07 sider)

Dokumentarer, billeder, film, reklamer, YouTube: (56,89 sider).

- Dokumentar: Historien om Danmark: Grundloven, folket og magten (33,33 sider).
- YouTube: Hulelignelsen: <https://www.youtube.com/watch?v=iZ--rRlg7Us> (minut 3.00 – 7.50), (1,89 sider).
- YouTube: Shu-bi-dua: Danmark, 1978 (1,55 sider).
- YouTube: Nik og Jay: Vi vandt i dag, 2012 (1,38 sider)
- YouTube: Dansk Folkeparti – Skolevalget - https://www.youtube.com/watch?v=CJ9aWDqUn_8 (0,62 sider)
- YouTube: Landbrug og fødevarer – Der er et yndigt land, 2013: https://www.youtube.com/watch?v=g1_2YaMikUk (0,44 sider).
- Volvo-reklamen 2014: <https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc> (0,84 sider).

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maleri: Emilius Bærentzen: Familiebillede, 1828. ▪ Maleri: J. Th. Lundbye: Hankehøj, 1847 ▪ Dreyer: Stensætning på øen Brandsø, 1842 ▪ Pandora Discovered - https://www.youtube.com/watch?v=GBGDmin_38E&t=48s ▪ YouTube: 1800-tallet på vrangen: https://www.youtube.com/watch?v=kZFloEXzu6U&t=181s (minut 3-8 ca.), (2,1 sider). ▪ YouTube: Det modern gennembrud – hvad skete der lige der: https://www.youtube.com/watch?v=BqHK5gUqzus (1,79 sider). ▪ YouTube: Sædelighedsfejden: https://www.youtube.com/watch?v=YzrqMKHmu-4&t=27s (0,53 sider). ▪ Film: Et dukkehjem: https://www.dr.dk/bonanza/serie/583/henning-moritzen/52120/et-dukkehjem (små klip - 12,48 sider). <p>Ordnet.dk</p>
<p>Omfang</p>	<p>17 lektioner 223,32 sider</p>
<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p>Under Romantikken kommer litteraturen i høj grad til at handle om det, der er smukt og godt og sandt – om drømme og idealer. Den bagvedlæggende filosofi er, at der i verden findes en usynlig kraft, som er fælles for alt liv. Der findes en usynlig sammenhæng i hele universet, som kaldes ånden i naturen. Alt levende udgør en helhed, som gennemstrømmes af denne ånd.</p> <p>I samfundet er det dog økonomiske interesser, som styrer hverdagslivet, hvilket tydeliggøres igennem 1800-tallets industrielle revolution. Samfundets nye udvikling begynder at dreje debatten over på hverdagens udfordringer. Dermed sker der en ændring i kravene til litteraturen. Når vi når Det Moderne Gennembrud, skal litteraturen sætte samfundsproblemer til debat. Forfatteren skal ifølge George Brandes have fingeren på pulsen og skrive om de store forandringer, der vender op og ned på de traditionelle livsformer. Litteraturen skal være aktuel og kritisk i sin holdning.</p> <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne skal udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. ▪ Eleverne skal anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere. ▪ Eleverne skal analysere og fortolke fiktive tekster. ▪ Eleverne skal perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge. ▪ Eleverne skal demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden.

	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Mangfoldige litterære genrer.▪ Billeder, film og øvrige multimodale tekster.▪ Danske tekster fra centrale litteraturhistoriske perioder.▪ Et værk.▪ Mindst én tekst af Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Martin Andersen Nexø.▪ Svenske og norske tekster på originalsprog.▪ Litteraturanalytiske begreber og metoder.▪ Litteraturhistorie.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">▪ Klasseundervisning med lærer som oplægsholder og ordstyrer.▪ Gruppearbejde både i klassen og i fællesrum.▪ Mindre øvelser, som træning til forståelse af danskfaglige begreber.▪ Skriftligt arbejde i form af afleveringer og mindre skriveøvelser.▪ Proces- og formidlingsorienterede projekt med fremlæggelse.

[Retur til forside](#)

Titel 6	Det moderne Danmark (SO7). Herunder rapportskrivning (DHO).
Indhold	<p>Dette forløb har titlen Det moderne Danmark, da vi beskæftiger os med tiden fra 60'erne og frem. Den brede befolkning får nu adgang til materielle goder og offentlige velfærdsydelser, de tidligere kun har kunnet drømme om. Kvinderne kommer ud på arbejdsmarkedet, og de unge, der er med i ungdomsoprøret i 1960'erne og 1970'erne, gør op med forældregenerationens gammeldags normer og kønsroller. Netop genren Bekendelseslitteratur udspringer af kvindekampens basisgrupper, og vi begynder dette forløb med knækprosa af Vita Andersen.</p> <p>Herfra bevæger vi os videre til 80'erne, hvor økonomien stagnerer, og mange unge mister troen på, at samfundet kan forandres, som man ser det hos punkerne med deres slagord "no future", deres sorte tøjstil, deres hanekamsfrisur og rå og larmende musik. De ønsker ikke længere at lave om på samfundet, men vil heller ikke længere være en del af det.</p> <p>I 90'erne er det den minimalistisk-realistiske litteratur, der vokser frem og fortæller om stille eksistenser og deres helt almindelige hverdagsliv.</p> <p>Herfra bevæger vi os til en stadig mere etisk og politisk orienteret litteratur, der retter blikket mod de skæve og snævre kønsnormer i samfundet, mod den manglende anerkendelse af minoritetsgrupper og mod dagligdagens skjulte racisme. Her er fokus på verdens tilstand. Store dele af den nye litteratur i denne periode lever fuldt ud op til Georg Brandes gamle krav, om at litteraturen skal sætte problemer til debat.</p> <p>Baggrundsmateriale: (34,72 sider).</p> <p>I-bog: Litteraturhistorien på langs og på tværs (17,62 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kapitel 7. 1890-2000: Modernisme og realisme. <ul style="list-style-type: none"> ▪ 60'er- modernisme (1960-1970). ▪ Nyrealisme (1965-1980). ▪ Storbymodernisme og postmodernisme (1980-1990). ▪ Minimalisme og modernistisk lyrik (1990-2000). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Minimalistiske fortællinger i 1990'erne. ▪ Tekster til modernisme og realisme. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vita Andersen: Fredag, lørdag og søndag. ▪ Litteratur med udsyn 1. Side 16-18 + 20-25 (Kopi 9 sider) ▪ I-bog: Dansk og historie – Provins og storby og derimellem (3,1 sider). ▪ Forstaden og ghettoen ▪ Forstaden og ghettoens historie <ul style="list-style-type: none"> ○ Fra forstadsland til ghetto life. ▪ I-bog: Dansk i praksis (5 sider). ▪ Kapitel 3: Politi og forsvar: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Når krig sætter spor. <ul style="list-style-type: none"> ○ Udsendt som soldat – Krig, kamp og død. ○ Hjemvendt fra krig – Soldat i civil. ○ Krigen som fiktion.

	<p>Tekster: (31 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Peter Seeberg: Patienten, 1962 (3 sider). ▪ Klaus Rifbjerg: Det er blevet os pålagt, 1960 (1 side). ▪ Vita Andersen: Lænken om min hals, 1977 (0,7 sider). ▪ Vita Andersen: Fredag, Lørdag, Søndag, 1977 (2 sider). ▪ Suzanne Brøgger: Fri os fra kærligheden, 1973 (3,5 sider). ▪ Michael Strunge: Natmaskinen, 1981 (0,5 sider). ▪ Helle Helle: Film, 1996 (3 sider). ▪ Helle Helle: En stol for lidt, 1996 (1 side). ▪ Hassan Preisler: Brun mands byrde, 2013 (6 sider). ▪ Yahya Hassan: Ghetto-guide, 2013 (2 sider). ▪ Yahya Hassan: Du kommer i helvede min bror, 2013 (1 side). ▪ Carsten Jensen: Den første sten, uddrag, 2015 (6,3 sider). ▪ Klaus Rifbjerg: De ukendte soldater, 2009 (1 side). <p>Dokumentarer, billeder, film, reklamer, YouTube: (10,2 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Femølejren og Rødstrømperne går i kamp for lige vilkår (Fra Danmarks historie 1970-1975: I Fællesskab) (2,5 sider). ▪ Reklamefilm fra danefrost (0,5 sider). ▪ Filmklip: Danske digtere nr. 7 (5,8 sider) https://hval.dk/mitcfu/materialeinfo.aspx?mode=-1&page=1&pageSize=6&search=Michael+strunge&orderby=title&SearchID=4bd8840e-c158-43e3-916a-620de0f27908&index=2 ▪ Dokumentar: Armadillo. Afghanistan. ISAF 7. Helmand. T.I.C Troops In Action (1,4 sider). https://www.youtube.com/watch?v=AdkpZrfJK3g
<p>Omfang</p>	<p>12 moduler 75,92 sider</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne skal udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. ▪ Eleverne skal anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, analysere diskutere, perspektivere og reflektere. ▪ Eleverne skal analysere og fortolke fiktive tekster. ▪ Eleverne skal perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige og internationale sammenhænge. ▪ Eleverne skal demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. ▪ Eleverne skal demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur, herunder samspil med internationale strømninger. ▪ Eleverne skal navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation ▪ Eleverne skal demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.

	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Tekster med betydning for dansk, nordisk eller europæisk kultur og tankegang▪ Mangfoldige litterære genrer.▪ Tendenser i samtiden.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none">▪ Klasseundervisning: I form af formidlingsorienterede læreroplæg med præsentationer og oversigter.▪ Gruppearbejde: I form af opgaveløsning, der skal træne elevernes selvstændighed, hvor underviser har rollen som opgavestiller og respons giver.▪ Enkeltarbejde: Hvor eleven arbejder alene med sit materiale.▪ Dialogisk undervisning: Hvor underviser fungerer som ordstyrer og strukturformidler under klassesdiskussion.

[Retur til forside](#)

Titel 7	Skriftlighedsforløb: Essay
Indhold	<p>Eleverne har arbejdet med essay-genren, hvor de har trænet i at undersøge og reflektere over et danskfagligt emne eller spørgsmål. De har haft skriveøvelser, hvor de har øvet i refleksionen ved at tænke, overveje og undre sig.</p> <p>I forløbet har eleverne haft øvelser med fokus på formidling: diskuterende, argumenterende og vurderende dele, hvor det undersøgende og reflekterende perspektiv, er det bærende.</p> <p>Eleverne har øvet sig i at formulere abstrakte overvejelser over emnet og præsentere og inddrage konkrete eksempler, som kobles til de abstrakte overvejelser.</p> <p>Gennem den personlige stemme har de inddraget egne iagttagelser, erfaringer og oplevelser, noget, der er læst eller set i undervisningen, i avisen, på nettet, i fjernsynet eller lignende.</p> <p>Baggrundsmateriale: (10,9 sider). I-bog: Skriv dig frem (1,4 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Essay. <p>I-bog: Skriftlig eksamen i dansk (6,2 sider). Essay:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opgavetypens indholdskrav. ▪ Opgavebesvarelsens opbygning. ▪ Skematisk oversigt. <p>I-bog: Med tiden – Et litteraturhistorisk overblik (3,3 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Renæssancen – 1420-1650. ▪ Forfatterstemme: Michel de Montaigne. ▪ Perspektiv: Montaignes spor hos Holberg og Blixen. <p>Tekster og billeder (36,4 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ P. J. Larsen: Billede af Livet i en sjællandsk Bondegaard ved Middagstid. Oliemaleri, 80 x 105 cm, 1852. ▪ Kathrine Ærtebjerg: Bagerjomfruens drøm. Oliemaleri, 200 x 300 cm, 2005. ▪ Allan Otte: Ophobning. Akrylmaleri, 205 x 260 cm, 2010. ▪ Landbrug og Fødevarer: "Vi er blandt de bedste i verden til grisevelfærd, og i år bliver vi endnu bedre". Annonce indrykket i en række danske dagblade, januar 2018. ▪ Essay: Menneskets forhold til naturen (3,9 sider). ▪ Tom Kristensen: Ind i katedralen, 1926 (uddrag 1 side). ▪ Tobias Rahim: Feberdrømme xX Dubai, 2022 (1 side).

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ H.C. Andersen: En digters bazar, 1842 (uddrag 1 side). ▪ Klaus Rifbjerg: Jeg burde være taxachaffør (0,5 uddrag) ▪ Klaus Rifbjerg: "Glæden ved vin", 1991 (4,5 sider). ▪ Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål", 1920 (1 side). ▪ Johannes V. Jensen: "Maskinerne", 1901 (Uddrag 1 side). ▪ Ludvig Holberg: "Mit syn på en række europæiske folkeslag", 1737 (uddrag 6,7 sider). ▪ Claus T. Kræmmergaard: "De måtte en tur til Spanien for at lære om service", Lokalavisen Frederikshavn 25. oktober 2023 (1 side). ▪ Emil Midé Erichsen starter forfra sammen med sin familie, Avisen Danmark 27. februar 2023 (5,8 sider). ▪ Bravo Tours - med jer hele vejen 2023. https://www.youtube.com/watch?v=9ROI-rFGyY
Omfang	10 moduler 47,3 sider
Særlige fokus-punkter	<p>Eleverne skal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunne behandle et givent emne. • Inddraget relevante og vigtige pointer fra tekstgrundlaget i forhold til emnet. • Skrive en indledning, der både vækker læserens interesse og indkredser essayets emne. • Reflektere over essayets emne. • Demonstreret en bred viden. Eleven skal således: <ul style="list-style-type: none"> ○ Inddrage selvstændige perspektiver på emnet/problemstillingen. ○ Inddrage danskfaglig viden. ○ Sætte emnet eller problemstillingen ind i en større sammenhæng, fx samfundsmæssige, politiske, sociale, økonomiske, etiske eller kulturelle forhold. • Skrive i et nuanceret sprog. • Skrive i en personlig og selvstændig stil. • Strukturere sit essay, så der er sammenhæng og koblinger mellem afsnittene. • Skrive en afrunding, der hænger sammen med indledningen.
Væsentligste arbejdsformer	<p>Hovedsageligt skriveøvelser med fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Den personlige stemme. ▪ Levende sprog (semantik, adjektiver, ordvalg). ▪ Overgange fra det konkrete til det abstrakte.

[Retur til forside](#)

Titel 8	Vinkler på virkeligheden
<p>Indhold</p>	<p>Terrorhandlingen mod World Trade Center i 2001, massakren på Utøya i Norge i 2011, finanskrisen i slutningen af 00'erne, flygtningestrømme og store natur- og miljøkatastrofer er blot få eksempler på, at det der sker ude i verden også påvirker os danskere. Danmark er ikke en isoleret størrelse, men del af et verdenssamfund.</p> <p>Gennem medier som tv og internet er det blevet nemt for os at følge med i, hvad der sker ude i verden. Vi lever i et informationssamfund, hvor viden og information er i højsædet. Medierne afspejler dog ikke bare, hvad der sker ude i verden, men er selv med til at sætte dagsordenen i den danske offentlighed – ikke bare politisk, men også litterært. Forfattere og forlag bruger medierne aktivt til at markedsføre og iscenesætte sig i forbindelse med udgivelse af nye værker, og mange af de litterære diskussioner foregår gennem de nye sociale medier.</p> <p>Det er svært at tegne et entydigt portræt af den nyeste litteratur, for de litterære tendenser er sværere at udpege, når de er tæt på ens egen tid. Nogle tendenser er dog tydelige efter årtusindskiftet. Mest markant er opgøret med de minimalistiske kortformer, for de store sammenhængende eksistentielle fortællinger vender tilbage. Forfattere skildrer identitetssøgende mennesker i realistiske fortællinger. Den nyeste litteratur er altså præget af realismens genkomst. Et andet særkende ved den nyeste litteratur er de mange eksperimenterende tekster og værker, der særligt søger at sprænge de eksisterende grænser for litterær form.</p> <p>Baggrundsmateriale: (16,3 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ I-bog: Litteraturhistorien på langs og på tværs (Systeme 4,3 sider). ▪ Kap.8: 2000-2020: Eksperimenterende realisme. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Det 21. århundrede. ▪ Sammenfatning og perspektivering. ▪ Johannesen, Stine m.fl. "Nye øjne at se med". Dansk lærerforening. 2016. (12 sider). <ul style="list-style-type: none"> ▪ Side 9-16. (om virkelighedstemaet i litteraturen) ▪ Side 26-27: Individet og omverden. ▪ Side 44-45: Parforholdet og kærligheden. <p>Tekster: (273 sider).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jens Blendstrup: Sofus er læge og mor er syg, 2007 (2 sider). ▪ Jens Blendstrup: Joans exit, 2007 (7,8 sider) ▪ Kaspar Colling Nielsen: Den danske borgerkrig 1918-1924, 2013 (214 sider). ▪ Peter Seeberg: Patienten, 1962 (som perspektivtekst 3 sider). ▪ Pia Juul: En flinker fyr, 2005 (4 sider).

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adam Drewes: Kim Larsen? Spørgsmål til fællesskabet - 10. Er fællesskabet muligt? 2021 (6,2 sider). ▪ Siri Ranva Hjelm Jacobsen: Havbrevene, 2018 (uddrag 36 sider).
Omfang	15 moduler 289,3 sider
Særlige fokus-punkter	<p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eleverne skal udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt. ▪ Eleverne skal anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, analysere diskutere, perspektivere og reflektere. ▪ Eleverne skal analysere og fortolke fiktive tekster. ▪ Eleverne skal perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige og internationale sammenhænge. ▪ Eleverne skal demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. ▪ Eleverne skal demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur, herunder samspil med internationale strømninger. ▪ Eleverne skal navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation ▪ Eleverne skal demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tekster med betydning for dansk, nordisk eller europæisk kultur og tankegang ▪ Mangfoldige litterære genrer. ▪ Tendenser i samtiden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klasseundervisning: I form af formidlingsorienterede læreroplæg med præsentationer og oversigter. ▪ Gruppearbejde: I form af opgaveløsning, der skal træne elevernes selvstændighed, hvor underviser har rollen som opgavestiller og respons giver. ▪ Enkeltarbejde: Hvor eleven arbejder alene med sit materiale. ▪ Dialogisk undervisning: Hvor underviser fungerer som ordstyrer og strukturformidler under klassesdiskussion.

[Retur til forside](#)

Note:

Fra Systime er alt i alt anvendt disse I-bøger:

Bøndergaard, Anne (red): *Danske forfattere*. Systime.

Bøndergaard, Anne: *Textanalyse*. Systime.

Fibiger, Johannes m.fl.: *Litteraturens huse*. Systime.

Fibiger, Johannes og Gerd Lütken: *Litteraturens veje*. Systime.

Haaning, Katrine m.fl.: *De seneste fem års litteratur*. Systime.

Hansen, Hennig Bøtner og Maria Andersen: *De korte medieformater*. Systime

Jensen, Tina: *Dansk i praksis*. Systime.

Johnsen, Marianne m. fl.: *grundbog til retorik*. Systime.

Jørgensen, Mikael Skou Hougaard: *Dansk og historie – Provins og storby og derimellem*. Systime.

Kjær-Hansen, Barbara m.fl.: *Litteraturhistorien på langs og på tværs*. Systime.

Larsen, Ole Schultz: *Håndbog til dansk – litteratur, sprog og medier*. Systime.

Larsen, Ole Schultz: *Håndbog til dansk – litteraturhistorie*. Systime.

Lundgreen, Louise m.fl.: *Guide til skriftlig dansk hhs/eux*. Systime.

Petersen, Jan Aasbjerg og Johanne Katrine Larsen: *Dig og digital dannelse i dansk*. Dansklærerfor-
eningen.

Sørensen, Mimi og Mads Rangvid: *Brug litteraturhistorien*. Systime.

Opslagsværk: Ordnet.dk